Ministerul Educației Naționale Centrul Național de Evaluare și Examinare

Examenul de bacalaureat naţional 2014 Proba E. a) – 30 iunie 2014 Limba şi literatura română

Varianta 4

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Citeşte următorul text:

M-am deșteptat cu ochii uzi. Visul mă cutremura încă. Mi-am răsucit oasele dureroase.

Bătea soarele amiezii în fereastră. Pe măsuța de noapte aștepta ceaiul răcit și pachetul cu cărțile lui Ordeanu. N-am auzit când a intrat servitoarea.

Cărțile lui lorgu Ordeanu? Am sărit în mijlocul camerei. Ce era adevărat din câte se întâmplaseră astă-noapte? Ce era vis? ... Am smuls haina de pe spătarul scaunului și am răscolit buzunarele. Îmi era frică acum că și ceea ce a fost adevărat s-a întâmplat numai prin somn.

Dar de la piept, din toate buzunarele, scoteam mâna plină de hârtii, amestecate cu țigări, cu plicuri de chibrituri, hârtii de o mie și de cinci sute, nenumărate, împăturite, mototolite, sute și altele ... și altele ... Le-am răsturnat pe un ziar desfăcut, deasupra patului. În frig, cu picioarele goale pe podelele reci, am început să le număr ... Acum nu-mi făceau nicio bucurie. Erau mai multe decât aveam nevoie, mai multe decât îmi trebuiau să-mi răscumpăr libertatea, dar nicio bucurie nu mai găseam înaintea lor. Ce însemnau? Mă uitam la câte-o hârtie cu filigrana* albastră ... Pentru asta se zbat oamenii, se ucid, se vând tinereți? Cu asta poți cumpăra liniștea și pâinea, și iubirea? ... Când nu o ai, pentru asta suferi [...]?

Mi se părea deodată straniu și nebunesc că lumea poate trăi cu această amăgire, că oamenii găsesc simplă și firească puterea acestui petec de hârtie, pe care îl puteam rupe mărunt și-l puteam aprinde cu flacăra chibritului, și-l puteam desființa într-o clipită ... Fiindcă nu aveam asta, suferisem; fiindcă le aveam, în sfârșit, eram să fiu mai fericit și mai bun, și mai om? ... Și fiindcă lorgu Ordeanu a risipit și cea din urmă hârtie, are să îndure și el foamea și frigul, și madam Faingold are să-l scoată în stradă? Ce-o fi făcând acum? ...

Mi-am amintit că-i făgăduisem să fiu la unsprezece la el. [...] M-am uitat la ceas. Aproape amiaz'. Am tras repede hainele, am pornit alergând aproape.

Era un soare rece de iarnă afară, cu sclipiri de oțel în bulgării de zăpadă. Orașul părea nefiresc de curat, aerisit, înnoit.

(Cezar Petrescu, *Omul din vis*)

*filigran, filigrane, s.n. – marcă transparentă imprimată în timpul procesului de fabricație în structura unei hârtii

Redactează pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: straniu și făgăduisem.

2. Explică rolul cratimei în secvența: *câte-o hârtie.* 2 puncte 2 puncte

3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul os.

4. Precizează două motive literare, prezente în textul dat.

5. Menţionează tipul de perspectivă narativă din textul dat.

6. Transcrie, din textul dat, două secvenţe, care conturează dimensiunea temporală.

7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect, în textul dat.

8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic.

2 puncte
4 puncte
4 puncte
4 puncte

Probă scrisă – Limba și literatura română

Ministerul Educației Naționale Centrul Național de Evaluare și Examinare

9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, secvența: Mi se părea deodată straniu și nebunesc că lumea poate trăi cu această amăgire, că oamenii găsesc simplă și firească puterea acestui petec de hârtie, pe care îl puteam rupe mărunt și-l puteam aprinde cu flacăra chibritului, și-l puteam desființa într-o clipită ... Fiindcă nu aveam asta, suferisem; fiindcă le aveam, în sfârșit, eram să fiu mai fericit și mai bun, și mai om? ...

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150-300 de cuvinte despre *rolul campaniilor de promovare* a unui stil de viață sănătos.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecţi structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri;
 8 puncte
- să ai conţinutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii faţă de problematica pusă în discuţie, enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente;
 16 puncte
- să respecţi normele limbii literare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie) şi precizarea privind numărul de cuvinte.
 6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *tema şi viziunea despre lume* reflectate într-un *text poetic* studiat, aparținând lui *Mihai Eminescu*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidenţierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă,
 într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini artistice/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema şi viziunea despre lume;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție şi de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema şi viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție şi de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema şi viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru continutul eseului vei primi 16 puncte (câte 4 puncte pentru fiecare cerintă/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.